

N:o 37.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 19 april 1901.
— — — — Andra Kammaren den 19 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 35 § i förordningen angående inteckning i fast egendom den 16 juni 1875.

(Lagutskottets utlåtande n:o 11.)

Till Konungen.

Vid innevarande riksdag har enskild motionär väckt förslag om ändring af 35 § i förordningen angående inteckning i fast egendom den 16 juni 1875, i syfte att undanrödja vissa med den nuvarande lydelsen förenade olägenheter.

Riksdagen har funnit denna framställning vara förtjent af beaktande.

Lagtillämpningen har ådagalagt, att ej blott hos allmänheten, utan äfven bland de dömande myndigheterna olika meningar gjort sig gällande om de fordringar, som böra vara uppfyllda, för att det i ifrågavarande paragraf omförmälda aftal mellan inteckningshafvaren och öfriga rättägande skall anses hafva kommit till stånd. Domstolarne hafva haft olika uppfattning derom, huruvida den omständigheten, att egaren af en fastighet sjelf begär, och erhållit dödning i viss del af fastigheten af den enda, fastigheten besvärande inteckningen, kunde anses tillräcklig för att bereda inteckningen i dess helhet fortfarande och i anseende till förmånsrätten oförändrad giltighet i den återstående delen af fastigheten.

I särskildt mål har en domare åtalats och fälts till ansvar, för det han tillämpat den uppfattningen, att efterföljande inteckningshafvare genom sin åtgärd att i viss del af en fastighet låta döda sina inteckningar finge anses hafva medgifvit, att en föregående inteckningshafvare, som jemväl och samtidigt låtit sin inteckning dödas i nämnda fastighetsdel, skulle ega att för inteckningens hela belopp och med sin förutvarande förmånsrätt hålla sig till den återstående fastigheten.

En dylik uppfattning lär dock fortfarande vara temligen allmänt gängse, och det synes kunna ifrågasättas, huruvida det ej skulle vara en fördel i flera afseenden och särskildt föranleda en ej oväsentlig lättnad i proceduren, derest det till äfventyrs kunde lagstadgas, att efterföljande inteckningshafvares åtgärd att låta i en viss del af en fastighet döda sin inteckning skall äfven utan uttryckligt förklarande anses utgöra laga presumtion för hans medgifvande dertill, att en föregående inteckning, med hvilken en motsvarande åtgärd vidtages, må i den återstående fastigheten för inteckningen i dess helhet bibehålla sin förutvarande förmånsrätt.

I detta sammanhang torde äfven böra nämnas, att inteckningsmyndigheterna lära tillämpa olika former vid dödning af inteckning i delar af en intecknad fastighet. Medan några i beslutet om dödning intaga meddelande om, i hvad omfattning och med hvad rätt inteckningen kvarstår i den öfriga fastigheten, lära andra inteckningsmyndigheter underlåta hvarje uppgift i sistberörda hänseende.

Hvad sålunda anförts gifver, efter Riksdagens förmenande, vid handen, att det vore önskligt, om stadgandet i inteckningsförordningens 35 § kunde omarbetas i syfte, att de med dess nuvarande lydelse förenade olägenheter blefve undanröjda. Angelägenheten deraf är desto större, som hvarje ovisshet om stadgandets rätta innebörd minskar benägenheten hos inteckningshafvare att medgifva dödning af en inteckning i delar af en fastighet, äfven om den återstående fastigheten är fullt tillräcklig att betrygga utfäendet af den intecknade fordran i dess helhet. Särskildt ur synpunkten af egna-hems-idéns befrämjande är det af vigt att med alla till buds stående medel underlätta möjligheten af inteckningars dödning i afsöndrade lägenheter.

I sådant syfte aflät Riksdagen nästlidna år en skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t med anhållan, det täcktes Eders Kongl. Maj:t taga under öfvervägande, i hvad mån, utan skada för fastighetskrediten, egare af fränstyckad hemmansdel eller afsöndrad lägenhet måtte kunna beredas lättnad att frigöra sin fastighet från inteckningar, som gemensamt be-

svärade denna och den fastighet, från hvilken styckningen eller af-söndringen skett, samt förelägga Riksdagen det förslag till lagändring, hvartill förhållandena kunde gifva anledning.

Det synes Riksdagen lämpligt, att i sammanhang härmed tages under öfvervägande, huruvida en ändring eller ett förtydligande af ifråga-varande paragraf bör ega rum. Under åberopande af det anförda får Riks-dagen alltså anhålla, det täcktes Eders Kongl. Maj:t taga under öfver-vägande, huruledes de med nuvarande lydelsen af § 35 i förordningen angående inteckning i fast egendom förenade olägenheter lämpligast må kunna undanrödjas samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill den verkställda utredningen kan föranleda.

Stockholm den 19 april 1901.

Med undersåtlig vördnad.
